

A MÁRCIUSI FRONT

A HÁBORU és forradalom utáni Magyarország életében végzetes szerep jutott az ifjúságnak. Az ellenforradalmi évek életre hívták a bajtársi egyesületeket és a keresztény-nemzeti világnézetnek, mint cégérnek kiakasztásával üres és meddő korszak kezdődött. Az ifjú szívek bátran dobogtak és merészre szabták fiatal fantáziájukkal a holnap Magyarországot. De azt nem vették észre, hogy az ellenforradalom csak cél volt és nem eszköz egy szociálisabb Magyarország megvalósítására, a keresztény-nemzeti világnézetből pedig jelszó lett, amelynek hangoztatásával — de át nem érzésével — könnyen születtek politikai és gazdasági karrierek egyaránt. Amikor észbekaptak, a mozgalomból *rendszer* lett: a vezérek kiépítették érdekvédő szerveiket és az ifjú tömegek lendületét egyéni érvényesülésük szolgálatába állították. Mivel minden rendszer kitűnően ért az utódok neveléséhez és a támadások kivédéséhez, úgy őket sem érheti meglepetés. Palotaforradalmak vannak, de a lekötelezett ifjúsági vezérek már szilárdan állanak: a rendszer élete biztosítva van.

Különösen akkor vált reménytelenné az ifjúság helyzete, amikor egyes miniszterelnökök felismerték az ifjúság politikai jelentőségét és a vezérek lekötelezésével — egy-egy mandátum, jobb állás, stb. — magukhoz láncolták a fiatalokat. Ma például az a helyzet, hogy az egyik nagy bajtársi egyesület teljesen a kormány mögé sorakozott fel és vezére — országgyűlési képviselő — kormányváltások alkalmával az új kormányelnöktől kérdezi meg, hogy milyen szempontok szerint vezesse egyesületét... Így az ifjúság beállt statisztálni és mivel most folyik a szociális kérdések elsikkasztása, önkéntelenül is reakciós szerepet vállalt. Feladata pedig az volna, hogy a nemzet élő lelkiismereteként irányt mutasson az országnak, lendületet adjon a reformpolitikának és reményteljessé tegye a reménytelen magyar életét. A magyarság égető kérdései helyett saját dolgaikkal vannak elfoglalva: mi pedig — akik aggódó szorongással figyeljük országunk sorsát — hiába emlegetjük az ifjúsági vezérek árulását, magyar földön nehéz bálványokat dönteni...

Voltak és vannak azonban némi jobbak, akik látják, hogy az ifjúság nem statisztálhat mindvégig a népi és szociális reformok elodázásának, mert ezzel megbocsájthatatlan bünt követne el a nemzettel szemben. A népi irodalom és a szociális vonatkozású falu- és társadalomkutatással egyidőben megindult az ifjúság körében is az erjedés és egy vékony réteg szakított a multtal és a rendszerrel, hogy az utolsó órában megállítsa a végzetet útjában és helyes irányt adjon az ifjúság politikájának. Falukutató társaságok alakultak, szociális, gazdasági, kisebbségi, stb. szemináriumok és megindult a ko-

moly munka az ország valódi helyzetének feltárására. A népi kérdéssel foglalkozó írók és a szinte negyedik nemzedékként jelentkező új magyar ifjúság az Egyetemi Körben tartott előadásokon egymásratalált és megindultak a tárgyalások arra vonatkozólag, hogy a közeledés, illetve együttműködés gondolatának és egy új mozgalom megindításának van-e reális lehetősége. Számos kísérletezésből tudtuk, hogy a „hivatalos” ifjúsági vezérekkel mit se lehet kezdeni, de a „közlegények” hajlandók a „forradalomra”. Így érkezett meg március és határoztuk el, hogy a Nemzeti Múzeum lépcsőiről proklamáljuk az új mozgalom megindítását.

Plakátok jentek meg Budapest utcáin és március 15-én ötezer főnyi hallgatóság zsúfolódott össze a Múzeum-kertben. A lépcsőn írók álltak a tömeg előtt. Ott voltak: Illyés Gyula, Erdélyi József, Szabó Lőrincz, Sárközi György, Féja Géza, Zilahy Lajos, Szabó Zoltán, Kodolányi János stb. Szemerkelő esőben kezdte beszédét *Zilahy Lajos*: „Másfél évtized politikájától kaptátok az indulatot, mi hozzuk a gondolatot”. Kiemelte az írók felelősségét és követelte a dolgozók összefogását. Utána *Féja Géza* beszélt az első márciusról és azokról, akik kisajátították és a végén megtagadták. Rámutatott a negyvennyolcas idők szociális feszültségeire és a magyar parasztság kisemmiszésére. Beszélt a hárommillió nincstelen magyar koldusról, Dunántúl sorsáról és az ifjúság felelőségéről. Majd e sorok írója állott a tömeg elé, hogy a Márciusi Front megalakulását proklamálja, a tizenkét pontot felolvassa és magyarázza. „... Önmagával meghasonlott világrészen, önmagával ezideig még tisztába nem jött országban élünk és úgy érezzük, hitet kell tennünk emberségünk és magyarságunk mellett. Erre kötelez bennünket március nagy öröksége, mert minden március a minden idők magyar ifjúsága számára a tetemrehívás hónapja, amikor az első március számonkéri az új márciusokat. Az első március elsikkasztott szellemi örökségét újra felemeljük és követeljük:

1. *Az ország demokratikus átalakítását.*
2. *A gondolat-, szólás-, sajtó-, gyülekezési- és szervezkedési szabadságot.*
3. *Az általános, egyenlő és titkos, minden korrektívum nélküli választójogot.*
4. *Az országgyűlési képviselők összeférhetetlenségének legteljesebb betartását: országgyűlési képviselő ne vállalhasson igazgatósági, érdekvédelmi, stb. tagságot.*
5. *Az 500 kat. holdon felüli birtokok kisajátítását.*
6. *A bankok, kartellek és monopóliumok magyarságsorvasztó uralmának megszüntetését.*
7. *A progresszív adórendszer bevezetését.*
8. *A munkát minden dolgozni akaró magyar számára; a 40 órás munkahét bevezetését a szellemi és a fizikai munkában egyaránt; az álláshalmozás és mamutjövendelmek megszüntetését.*
9. *A minimális munkabérek megállapítását a biológiai létminimum felett.*

10. A dolgozók gazdasági vonatkozású szervezkedésének szabadságát.
 11. Az alsóbb néposztályok érdekében a közép- és főiskolákon a a progresszív tandíjrendszer és minőségi kiválasztás bevezetését.
 12. (Nem közölhető).

Ebben az embertelen és magyartalan korban csak így látjuk biztosítva népünk jövőjét és szilárdan hisszük, hogy hívek maradtunk az első március szelleméhez...”

* *
*

A kiábrándult magyar ifjúság kedvezően fogadta a Márciusi Front zászlóbontását, de az érdekeltek mindjárt jelentkeztek és — támadtak. Különösen azok részéről jött a legtöbb és legalacsonyabbrendű támadás, akik kisajátították a nacionalizmust és a jobboldaliságot. Magyarországon bizonyos körökben átlátszó és veszedelmes szokás kapott lábra: a jobboldaliság és baloldaliság kérdésének kiélezése. Szerintük jobboldali Hitler, Mussolini, Franco, Degrelle; baloldali Franciaország, Anglia, az északi államok és általában a demokratikus berendezkedésű országok. Ez a szemellenzős vélemény a Márciusi Front demokratikus hitvallását baloldaliságnak minősítette és azokat az írókat, akik azt mondják, hogy *Magyarországon még nem volt demokrácia, hanem lesz*, zsidóberencséggel, keresztény-nemzetietlenséggel és szabadkőművességgel vádolja, Általában az ellenfél utcai eszközökkel dolgozott. A Márciusi Front pedig jó előre kijelentette, hogy szellemi mozgalom és csak szellemi fegyverekkel hajlandó harcbanállni, de úgy látszik, támadóink nélkülözik ezt a harcieszközt...

* * *

A komolyabb kifogások három csoportban sorakoztak fel: a demokrácia hangsúlyozását kifogásolták, a zsidókérdést hiányolták és a Duna-konföderációt hazaárulásnak minősítették.

A demokráciával van a legtöbb baj Magyarországon. Azt nagyon jól tudjuk, hogy a népi erők szabad érvényesülésekor a hatalmi súlypont eltolódik a társadalomban. Ha az általános, titkos és minden korrektívum nélküli választójogot bevezetnék, akkor a parlament összetétele lényegesen megváltozna. Új, friss népi, dolgozó rétegek kerülnének felszínre. A magyar középosztály abban a naív és téves illúzióban ringatja magát, hogy ő *vezet* ebben az országban, holott eddig még Tisza Kálmántól Darányi Kálmánig minden kormányt kiszolgált és a *rendszer* hűséges támogatója volt. Kétségtelen: a kiszolgálás előnyökkel járt és a középosztály hitbizományi jellegűt kapott. Öröklődnek az állások. Fölfelé, a felsőbb osztályok felé kissé egyoldalú ugyan a szövetség, de lefelé teljes a megegyezés, közös a front: változtatni nem kell és nem szabad a helyzeten! Ez a középosztály, amely azonosította érdekeit a rendszer érdekeivel és nemzet alatt rendszerint saját magát érti, nem híve a demokráciának.

Demokratikus viszonyok mellett természetesen a parlament olyan összetételű lenne, hogy az le merné vonni a következményeket, megalkotná a föld-, adó-, szociális-, stb. reformokat, megerősítené a dolgozó tömegeket és szabad kibontakozást engedne a népi erőknek. Zavaros és kapkodó a mostani magyar középosztály maga-

tartása, mintha katasztrófa közeledtét érezné. Mindennek ellene van, ami szociális kibontakozást és ezen keresztül új hatalmi csoportosulást jelent. Két évvel ezelőtt például még az egyik nagy bajtársi egyesület (tagjai a középosztály fiai) plakátokon követelte a hárommillió nincstelen magyar agrárproletár érdekében az 500 kat. holdon felüli birtokok kisajátítását. Akkor nem ismertek más, fontosabb kérdést, csak ezt. Ma pedig a Márciusi Front földreformos követelését: az 500 kat. holdon felüli birtokok kisajátítását az egyik szellemi vezérük — országgyűlési képviselő, a szomorú emlékű „második” reformkorszak egyik örökifjú reformere — mezitlábas demagógiának minősítette és a 20.000 kat. holdon felüli birtokok esetleges kisajátításában jelölte meg agrárpolitikájuk „radikális” programját. (110 évvel ezelőtt, 1827-ben egy országgyűlési bizottság 16.000 kat. holdban maximálta a birtokok területét! Így megy nálunk visszafelé az idő...) Félnék a szociális reformoktól, mert az megerősítené a jövő Magyarországot és a demokráciának komoly alapjait teremtené meg. Hatalmi kérdés, mint minden kérdés, a demokrácia kérdése Magyarországon és akiknek lejárt az idejük, nem szívesen veszik azt tudomásul.

A demokráciával együtt emlegették a zsidókérdést, mert állítólag nincs benne a tizenkét pontban. A Márciusi Front az egyetemi városokban, Pécsen, Szegeden, Debrecenben már bemutatkozott és minden egyes alkalommal a zsidókérdésben is leszögezte súlyosan a maga állásfoglalását a tizenkét pont szellemében. Tagadhatatlan ugyanis, hogy Magyarországon van zsidókérdés, de ezt nem utcai tüntetésekkel, üres antiszemizmussal, hanem emberi, európai szempontok szerint kell megoldani. Ma kb. 500.000 zsidó él Magyarországon. Ebből 10—15.000 azoknak a zsidóknak a száma, akik a kapitalizmus minden eszközét saját gyarapodásukra fordítják és akik a lecsúszó arisztokráciával és általában a feudális Magyarországgal kapcsolatot találtak, házasságot kötöttek, amelyből megszületett a tipikus *magyar feudálkapitalizmus*. Itt az érdekek azonosak, itt nincs antiszemizmus: mindent közösen intéznek, mindenben közösen érdekeltek. Ez ellen a réteg ellen a legélesebb harcot hirdeti a Márciusi Front. Van azután egy széles réteg, úgy 200.000 lélekszámmal, akik megőrizték zsidó fajiságukat, kultúrájukat, a ghettoaizmust és — nem asszimilálódnak. Ezek az utóbbi évtizedekben vándoroltak be. Velük szemben különleges intézkedésekre van szükség. A többi része a zsidóságnak szinte teljesen asszimilálódott és náluk zsidóvultuk már csak vallás. Ezek jórészt a középosztályhoz tartoznak: tanárok, ügyvédek, orvosok, tisztviselők, s más polgári foglalkozásúak. Bűneik annyiban vannak, mint annak az osztálynak, amelyhez tartoznak. Sokan közülök épp úgy megvetik az előbbi két kategória tagjait, mint az antiszemiták.

A zsidókérdés rövid szociológiai elhatárolása után a megoldást két vonatkozásban látjuk: gazdasági és kulturális téren. A gazdasági megoldás azt jelenti, hogy rendezni kell a kartell-, bank- és a tőkekérdést. Adóreformot kell végrehajtani, be kell vezetni a negyvenórás munkahetet és a munkabéreket emberi színvonalon kell megszabni. Tehát határozott intézkedéseket kell foganatosítani a kartell-

diktatura és a monopolkapitalizmus megfékezésére de ugyanakkor erélyes szociálpolitika megalkotásával a dolgozó tömegek biológiai, gazdasági és társadalmi érdekeit is szolgálni kell. Gondolni kell a magyar ifjúság gazdasági szakképzésére, hogy a gazdasági állásokat megszerezhesse és ott meg is állja a helyét. Szükséges a komoly szövetségi mozgalom megteremtése, mert a mostani álszövetségek kis csoportok anyagi érdekeit és bizonyos gyanús politikai karrieret támogatását szolgálják. Népünk kollektív hajlamait a szövetségi élet kiépítésében lehetne hasznosítani.

Majdnem egyenlő értékű a gazdasági vonatkozású rendelkezéssel — vagy talán még fontosabb — a kulturális része a zsidókérdésnek. A háború utáni szellemi hanyatlás a gyökértelen, szürke, erőszakosan szekszuális ízű, eredetiséget nélkülöző és olcsó hatásokra vadászó szellemiséggel szemben a komoly magyar kultúrát kell kiművelni. Bartók és Kodály már példát mutatott. Ők a magyar népdalt és népzene európai közkinccsé tették és a magyar népzene motívumainak felhasználásával teremtik meg az új klasszikus európai zenét. Sajnos, nehezen terjed a Bartók, Kodály-kultusz.

A keresztény-nemzeti világnézet csak jelszavakban él. De Bartókhoz s Kodályhoz hasonlóan a szellem minden síkján meg lehetne és meg kell kezdeni a munkát, hogy a magyar kultúra kiművelésével véget vessünk az idegen szellemiség elhatalmasodott uralmának.

A Márciusi Front tehát a zsidókérdést szociológiai beállításban emberi és európai formák között, kezdeményező intézkedésekkel — aktív módon — akarja rendezni. Kilép a háború utáni idők merev s általános antiszemitizmusából és a passzivitást jelentő numerus claususok helyett végre nyugvópontra és megoldásra akarja juttatni ezt kérdést. Úgy érezzük, hogy ez a helyes és egyedüli út mind a magyarság, mind a zsidóság szempontjából. Így lehetővé válik az asszimilálás a jobbik részére és a nem kívánatos elemek kirekesztése. Általánosítással e kérdésben nem lehet célt érni és különösen nem lehet a most divó módszerrel, amikor a nagy antiszemita-vezérek kartell-, bank- és feudális érdekeltségei közismertek és antiszemitizmusuk csupán olcsó eszköz a följajzott vágyak politikai megnyergelésére és a karrierlehetőségek kihasználására.

A Duna-konföderáció kérdésében a Márciusi Front csak állást foglalt. Nagyon jól tudjuk, hogy a mostani viszonyok mellett erre gondolni sem lehet. A Dunavölgyében élő népeknek sok közös problémája vár rendezésre, de nem biztos, hogy ez most és éppen a mi kezdeményezésünkre sikerül. Az utolsó másfél évtized dunavölgyi politikája elég tanulságot szolgáltat arra, hogy csak játékszerek vagyunk a nagyhatalmak kezében és mindig az ő érdekeik számítanak. Minél több ellentét, minél több viharok, határserelem és kisebbségi panasz, annál jobb nekik. Még elképzelni is borzasztó volna, hogy a gyenge, egymással szembenálló Dunavölgye egyszer erősen, határozottan és egyként jelentkezne az európai politikában és meghiusítaná az összes imperialista törekvéseket, áthúzná a különböző számításokat, felborítaná a nagyon is átlátszó terveket... Ma még csak álom, hogy egy hatvanmillió nagyhatalom alakulhatna a Dunavölgyében, de szolgáljon igazolásul a történelem előtt, ha majd

itt minden elpusztul már, hogy voltak, akik mertek legalább álmodni ...

* * *

Szellemi mozgalom a Márciusi Front s politikai eszközökhöz nem fog nyúlni soha, csupán azt a szellemi magatartást akarja kialakítani, amely válasz és felelet lesz a magyarság mai kérdéseire. Leszögezzük véleményünket minden kérdésben, de a napi politika útjait nem keresztezzük. Hiszünk egy szociálisabb Magyarországon, hiszünk a dunavölgyi népek testvériségében, de hiszünk a magyar nacionalizmusban is. Népek közös érdekeiről és a szellem erejéről beszélünk és a jelen csak annyiban érdekel bennünket, hogy benne élünk. Jól tudjuk, hogy a jövő mást hoz és akinek van hite, az velünk jön. Jól tudjuk, hogy a szellem nagyon ritkán tudja meggyőzni a jelent, de övé a jövő.

Ady írja valahol: *S most hiszem el, hogy elhinni szabad, hogy milliókért élhet egy-néhány.* A milliók nevében jelentkezünk. Mozgalmunk tagjai majdnem kivétel nélkül parasztszármazásúak. Különb az egész népi irodalom legjellemzőbb vonása, hogy valamennyien a népből vétettünk. Hiába az ellenzés, hiába a vád, a megnemértés: küldetésünk van és megint Adyt hívom segítségül:

*„Ez időből maradjon meg az:
Mégis voltunk itt némi jobbak,
Kiket népünknek bűneiért
Nemes túsokként ostoroztak
Nemtelen, kinzó végzetek”.*

Vállaljuk egy nép nevében a sorsot és hozzuk egy nép vágyát a szebb, jobb életre. Ifjú szívekben élünk és ezért miénk a jövő. Történelmi tudatot adunk népünknek és az őrsegváltást siettetjük. Akinek pedig hite van, az velünk van...

KOVÁCS IMRE